

Dosarul nr. 2ra-1496/20

Prima instanță: Judecătoria Edineț sediul Briceni (jud. A. Andronache)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Valentin Berzoi, reprezentat de avocatul Roman Crivenco și de Elena Țapu (Vîșcu), Grigore Vîșcu, Olesea Vîșcu-Podobinschii, Serghei Podobinschii, reprezentant legal al minorului XXXXX, reprezentați de avocatul Nicolae Chirtoagă

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valentin Berzoi împotriva lui Grigore Vîșcu, Elenei Țapu (Vîșcu), Olesei Vîșcu-Podobinschii și XXXXX cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Valentin Berzoi, reprezentat de avocatul Roman Crivenco și de Elena Țapu (Vîșcu), Olesea Vîșcu-Podobinschii, Serghei Podobinschii, reprezentant legal al minorului XXXXX, reprezentați de avocatul Nicolae Chirtoagă și menținută hotărârea din 11 decembrie 2019 a Judecătoriei Edineț sediul Briceni, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 14 august 2019, Valentin Berzoi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Grigore Vîșcu, Elenei Țapu (Vîșcu), Olesei Vîșcu-Podobinschii și XXXXX cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 3 aprilie 2018, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Grigore Vîșcu, Elenei Țapu (Vîșcu), Olesei Vîșcu-Podobinschii și XXXXX, prin care a solicitat decalrarea nulă a contractului de donație nr. 406 din 16 ianuarie 2012 încheiat între Grigore Vîșcu și Olesea Vîșcu-Podobinschii, a contractului de donație nr. 6650 din 20 august 2015 încheiat între Olesea Vîșcu-Podobinschii și XXXXX și încasarea cheltuielilor de judecată

Astfel, prin hotărârea din 8 august 2018 a Judecătoriei Edineț sediul Briceni, a fost admisă acțiunea depusă de el, declarat nul contractul de donație nr. 406 din

16 ianuarie 2012 încheiat între Grigore Vișcu, Elena Vișcu și Olesea Vișcu-Podobinschii, înregistrat la OCT Briceni cu nr. 1401/12/924 din 24 ianuarie 2012, nr. cadastral XXXXX, XXXXX, X, X, X, X și contractul de donație nr. 6650 din 20 august 2015 încheiat între Olesea Vișcu-Podobinschii și XXXXX, înregistrat la OCT Briceni cu nr. 1401/15/14676 din 21 august 2018, nr. cadastral XXXXX, XXXXX, X, X, X, X, fiind încasate în mod solidar de la Grigore Vișcu și Olesea Vișcu-Podobinschii cheltuielile judiciare constituite din taxa de stat achitată la depunerea cererii în sumă de 2 950 de lei și cheltuielile pentru servicii STC Briceni în sumă de 419,20 de lei, iar în total suma de 3 369,20 de lei.

Prin decizia din 6 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost casată hotărârea din 8 august 2018 a Judecătoriei Edineț sediul Briceni, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet.

Ca urmare, prin hotărârea din 28 martie 2019 a Judecătoriei Edineț sediul Briceni, a fost admisă integral acțiunea depusă de el, fiind anulate contractele de donație și încasate cheltuielile de judecată.

A menționat că, în rezultatul examinării cauzei, a suportat cheltuieli de judecare a pricinii, pe care solicită să fie încasate în mod solidar de la Grigore Vișcu, Elena Țapu (Vișcu), Olesea Vișcu-Podobinschii și XXXXX.

Având în vedere prevederile art. 94 și 96 CPC, a precizat că a suportat cheltuieli de judecată pentru achitare taxei de stat și pentru STC Briceni în sumă totală de 3 369,20 de lei, care au fost încasate prin hotărârea din 28 martie 2019 a Judecătoriei Edineț sediul Briceni.

A remarcat că, deoarece nu are studii juridice, a încheiat contractul de acordarea asistenței juridice cu un avocat, achitând suma de 20 000 de lei, fapt ce se confirmă prin bonul de plată nr. 640993 din 31 iulie 2019, raportul privind activitatea avocatului, prin care este descifrată lista detaliată a acțiunilor efectuate de avocat și timpul aferent acestora și copia actului de predare-primire a serviciilor prestate din 31 iulie 2019 în baza contractului de asistență juridică nr. 277 din 16 februarie 2018.

A accentuat că în cadrul procesului menționat nu a solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică, din acest considerent se adresează cu o cerere separată de chemare în judecată privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Totodată, a indicat că pentru a se adresa cu prezenta cerere de chemare în judecată, necesită să suporte cheltuieli suplimentare de asistență juridică și anume, a sumei de 2 000 de lei, conform bonului de plată nr. 640993 din 31 iulie 2019, eliberat de avocat în temeiul contractului de asistență juridică nr. 277 din 16 februarie 2018.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 19 Cod civil, art. 1, 5, 7, 38, 85, 94, 96, 166, 167, 276² CPC.

A solicitat încasarea în mod solidar de la Grigore Vișcu, Elena Țapu (Vișcu), Olesea Vișcu-Podobinschii și XXXXX în beneficiul său a sumei de 20 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată privind nulitatea contractelor de donație și a sumei de 2 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în prezenta cauză.

Prin hotărârea din 11 decembrie 2019 a Judecătorei Edineț sediul Briceni, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate în mod solidar de la Grigore Vîșcu, Elena Țapu (Vîșcu), Olesea Vîșcu-Podobinschii și XXXXX în beneficiul lui Valentin Berzoi cheltuielile de judecată pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 10 000 de lei suportate în cadrul examinării cauzei civile la cererea de chemare în judecată privind anularea contractelor de arendă și cheltuielile de judecată pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 2 000 de lei.

Prin decizia din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Valentin Berzoi, reprezentat de avocatul Roman Crivenco și de Elena Țapu (Vîșcu), Olesea Vîșcu-Podobinschii, Serghei Podobinschii, reprezentant legal al minorului XXXXX, reprezentați de avocatul Nicolae Chirtoagă și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că Valentin Berzoi, deși a făcut dovada cheltuielilor suportate, așa cum prevede art. 122 CPC, că a fost reprezentat de avocatul Roman Crivenco, iar pentru serviciile juridice prestate a achitat acestuia suma de 20 000 de lei, nu a prezentat contractual de asistență juridică nr. 277 din 16 februarie 2018 pentru a fi stabilit costul serviciilor de asistență juridică prestate de avocat, iar în raportul privind activitatea avocatului în cauza civilă ce urmează a fi intentată la cererea lui Valentin Berzoi privind anularea contractelor de donație nu este indicat tariful pentru o oră de muncă a avocatului.

Astfel, au considerat instanțele de judecată ierarhic inferioare că urmează a fi încasate în beneficiul lui Valentin Berzoi cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10 000 de lei, ținând cont de complexitatea cauzei, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.), justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că cauza nu a fost una complexă, astfel, nu au fost ridicate probleme juridice de esență, timpul și munca depusă de către avocat nu a fost excesivă și faptul că de către avocat nu au fost aplicate careva aptitudini speciale deosebite.

Totodată, instanța de apel a respins argumentul invocat de Valentin Berzoi precum că părțile au convenit la suma de 20 000 de lei pentru toate trei nivele ale sistemului judecătoresc, pe care le va parcurge cauza după caz, ca neprobat în temeiul art. 118 alin. (1) CPC.

La 8 septembrie 2020, Valentin Berzoi, reprezentat de avocatul Roman Crivenco a declarat recurs împotriva deciziei din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și modificarea hotărârii primei instanțe, în partea ce ține de sumele încasate pentru cheltuielile de judecată prin majorarea sumei încasate pentru cheltuielile suportate în cadrul examinării cauzei civile la cererea de chemare în judecată privind anularea contractelor de donație, de la suma de 10 000 de lei la suma de 20 000 de lei.

În motivarea recursului a invocat că acordurile dintre avocați și client privitoare la onorarii pot îmbrăca diferite formule, spre exemplu: tarif per oră, tarif per acțiune sau tarif forfetar sau global.

A precizat că părțile au convenit la suma de 20 000 de lei pentru toate trei niveluri ale sistemului judecătoresc pe care le va parcurge cauza după caz.

A considerat că este greșită și nu are o argumentare constatarea instanței de judecată precum că timpul utilizat pentru deplasarea avocatului nu poate fi mai mare decât timpul real acordat pentru acordarea asistenței juridice.

Caracterul complex al cauzei civile la cererea de chemare în judecată privind anularea contractelor de donație se manifestă prin următoarele constatări și acțiuni ale avocatului: numărul mare de participanți la proces - 7 la număr, demonstrarea intenției pârâților la înstrăinarea bunurilor în detrimentul intereselor creditorului, demonstrarea legăturii de rudenie și afinitate dintre pârâți, identificarea probelor care au demonstrat averea pârâților până la survenirea termenului scadent al obligației de bază, identificarea și administrarea probelor care a demonstrat locul de trai al pârâților după tranzacție etc.

A învederat că potrivit jurisprudenței CtEDO, complexitatea unei cauze poate ține atât de aspectele de fapt, cât și de cele de drept. Poate ține, de exemplu, de pluralitatea părților implicate în cauză sau de diferitele probe care trebuie obținute, acțiuni care au fost întreprinse și în cazul dat și denotă gradul înalt de complexitate al pricinii.

Prin urmare, a considerat că aprecierea probelor de către instanța judecătorească, prin prisma celor invocate, a fost arbitrară.

La 25 septembrie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Elena Țapu (Vîșcu), Grigore Vîșcu, Olesea Vîșcu-Podobinschii, Serghei Podobinschii, reprezentant legal al minorului XXXXX, reprezentați de avocatul Nicolae Chirtoagă au declarat recurs împotriva deciziei din 25 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, micșorarea sumei plății acordate pentru asistența juridică acordată lui Valentin Berzoi, cu încasarea din contul lor în mod solidar a sumei de 4 000 de lei și pentru asistența juridică acordată la examinarea dosarului în cauză în mărime de 400 de lei.

În motivarea recursului au invocat că reprezentantul lui Valentin Berzoi, avocatul Roman Crivenco nu a prezentat care este tariful onorarului pentru o oră de activitate, nu a prezentat probe ce confirmă achitarea onorarului prin virament și nu a prezentat contractul (copia confirmată) încheiat între avocat și beneficiar (client).

Reieșind din materialele cauzei civile, au accentuat că dosarul în cauză nu este complicat, nu are multe episoade, nu este un caz nou cu dificultatea întrebărilor juridice, aportul avocatului la soluționarea cazului și timpul real, necesar și rezonabil a avocatului pentru pregătirea cauzei cu participarea în ședința judiciară sunt neînsemnate.

Totodată, pentru perfectarea documentelor și participarea la examinare nu a fost necesar de a cunoaște și a utiliza cunoștințe speciale în tehnică, cunoștințe profunde a unor reglementări de profil, cunoștințe a limbilor moderne (străine), nu au prezentat probe în ce măsură el a fost limitat de a lucra pe alte dosare, Valentin Berzoi a solicitat o sumă extrem de exagerată, iar prima instanță a îndeplinit cerințele

încasând o sumă de recuperare a cheltuielilor pentru asistența juridică extrem de mare ce duc la o îmbogățire fără justă cauză.

Au evidențiat recurenții că sunt de acord să achite o sumă, conform cerințelor art. 96 alin. (1) CPC, care sunt reale, necesare și rezonabile în mărime de 4 000 de lei, iar plata pentru acordarea asistenței juridice la examinarea dosarului în cauză, conform art. 94 alin. (1) CPC, de a fi compensată proporțional sumei îndestulate.

Instanța de apel, în decizia recurată, contrar prevederilor art. 130 CPC, nu s-a expus nici asupra unui argument invocat de către ei în cererea de apel, dar numai printr-o propoziție absolut voluntar, nemotivat și neargumentat a respins cerințele lor.

La 21 septembrie 2020, în adresa lui Grigore Vîșcu, Elenei Țapu (Vîșcu), Olesei Vîșcu-Podobinschii, XXXXX, Serghei Podobinschii și avocatului Nicolae Chirtoagă a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Valentin Berzoi, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 11 vol. II), fiind recepționată de către destinatari la 23 septembrie 2020 și 24 septembrie 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 12-17 vol. II).

La 9 octombrie 2020, în adresa lui Valentin Berzoi și avocatului Roman Crivenco a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Elena Țapu (Vîșcu), Grigore Vîșcu, Olesea Vîșcu-Podobinschii, Serghei Podobinschii, reprezentant legal al minorului XXXXX, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 49 vol. II).

La 26 octombrie 2020, Valentin Berzoi, reprezentat de avocatul Roman Crivenco a depus referință la recursul declarat de Elena Țapu (Vîșcu), Grigore Vîșcu, Olesea Vîșcu-Podobinschii, Serghei Podobinschii, reprezentant legal al minorului XXXXX, reprezentați de avocatul Nicolae Chirtoagă, solicitând respingerea recursului ca fiind tardiv și/sau neîntemeiat.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa avocaților Roman Crivenco și Nicolae Chirtoagă la 22 iulie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 239 vol. I), fiind recepționată de avocatul Roman Crivenco și avocatul Nicolae Chirtoagă la 27 iulie 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 240-241 vol. I).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri la 8 septembrie 2020 și respectiv, la 25 septembrie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Valentin Berzoi, reprezentat de avocatul Roman Crivenco și de Elena Țapu (Vîșcu), Grigore Vîșcu, Olesea Vîșcu-Podobinschii, Serghei Podobinschii, reprezentant legal al minorului XXXXX, reprezentați de avocatul Nicolae Chirtoagă, completul Colegiului civil, comercial și

de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Valentin Berzoi, reprezentat de avocatul Roman Crivenco și de Elena Țapu (Vîșcu), Grigore Vîșcu, Olesea Vîșcu-Podobinschii, Serghei Podobinschii, reprezentant legal al minorului XXXXX, reprezentați de avocatul Nicolae Chirtoagă, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a

probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursurile declarate de Valentin Berzoi, reprezentat de avocatul Roman Crivenco și de Elena Țapu (Vîșcu), Grigore Vîșcu, Olesea Vîșcu-Podobinschii, Serghei Podobinschii, reprezentant legal al minorului XXXXX, reprezentați de avocatul Nicolae Chirtoagă urmează a fi considerate ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Valentin Berzoi, reprezentat de avocatul Roman Crivenco și de Elena Țapu (Vîșcu), Grigore Vîșcu, Olesea Vîșcu-Podobinschii, Serghei Podobinschii, reprezentant legal al minorului XXXXX, reprezentați de avocatul Nicolae Chirtoagă.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu